

Gemeenteraad Roosendaal

contactpersoon : L. van de Korput
telefoonnummer : 14 016
onderwerp : Kanttekening participatie GR-en raad

Roosendaal : 21 november 2023
ons zaaknummer : 794993
uw kenmerk :
bijlage(n) : -

Geachte raadsleden,

Onlangs zijn aan uw raad alle voorstellen aangeboden voor het indienen van zienswijzen over de ontwerp-wijzigingen van de verschillende gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Roosendaal deelneemt. De behandeling van de verschillende ontwerp-wijzigingen is gepland in de commissie bestuur op 14 december 2023 en de raad op 21 december 2023. Tevens is dit onderwerp geagendeerd voor uw inspraak-bijeenkomst op 23 november 2023. Via bijgevoegde brief van de provincie ontvingen we recentelijk informatie over een specifieke bepaling in deze wet. De provincie stelt dat er in een aantal regelingen geen juiste invulling aan de participatieverplichting uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr) is gegeven.

Waar gaat het over?

Uit de Wgr volgt dat per 1 juli 2022 de regelingen op een aantal onderdelen moeten worden aangepast. Dit kan door het opnemen van een bepaald inhoudelijk voorschrift of door op te nemen dat er geen verdere invulling aan een voorschrift wordt gegeven.

Artikel 10, lid 7, Wgr schrijft voor: 'Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden'. Met de verwijzing naar het tweede lid, worden gemeenschappelijke regelingen met een openbaar lichaam en een gemeenschappelijk orgaan bedoeld. In het oorspronkelijke wetsvoorstel was deze bepaling enigszins anders geformuleerd, waardoor ook de keuze gemaakt kon worden om niets te regelen met betrekking tot participatie. Op het laatste moment is deze keuzevrijheid op basis van een amendement van kamerlid Bromet komen te vervallen.

Standpunt provincie wordt onderschreven

De provincie Noord-Brabant neemt deel aan onder meer de gemeenschappelijke regelingen voor de drie omgevingsdiensten. Daarom is vanuit de provincie ook gekeken naar de ontwerp-wijzigingen. De Provincie concludeerde dat bij deze omgevingsdiensten geen goede invulling is gegeven aan artikel 10, lid 7, Wgr. In de genoemde brief van de provincie wordt daar uitgebreid op ingegaan. Zij attendeert geadresseerden op de uitleg van het genoemde artikel in relatie tot de Memorie van Toelichting naar aanleiding van het amendement Bromet. Wij zijn van mening dat de provincie een terechte opmerking maakt.

Wat betekent dit voor Roosendaal?

In een aantal van de gemeenschappelijke regelingen zijn al wel bepalingen over participatie opgenomen, maar in de volgende regelingen is dit achterwege gelaten:

Gemeente Roosendaal
Postbus 5000
4700 KA Roosendaal
Telefoon 14 0165
Telefax (0165) 57 93 38
E-mail info@roosendaal.nl
Website www.roosendaal.nl

Zaaknummer: 738570

- GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (GR-OMWB)
- GR Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten West-Brabant (GR-RBL)
- GR Regio West-Brabant (GR-RWB)
- GR Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (GR-VRMWB)

Naar aanleiding van deze nieuwe inzichten zijn de kanttekeningen die bij het raadsvoorstel zijn gevoegd van de betreffende regelingen op dit punt aangepast. Deze aanvullingen op de kanttekeningen, die zijn bijgevoegd, kunt u betrekken bij het opstellen van eventuele zienswijzen.

Het betreft de volgende kanttekeningen:

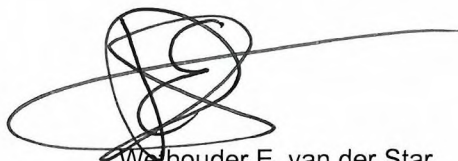
- 4.A. Kanttekening college bij ontwerp-GR OMWB aangevuld
- 6.A. Kanttekeningen college ontwerp-GR RBL aangevuld
- 7.A. Kanttekeningen college bij ontwerp-GR RWB aangevuld
- 8.A. Kanttekeningen college bij ontwerp-GR VRMWB aangevuld

Hoe gaat het verder?

De besturen van de regelingen worden geïnformeerd vanuit de gemeenten over de reacties met betrekking tot de ontwerpwijzigingen. Op basis daarvan worden de definitieve regelingen opgesteld en die worden het komend voorjaar aan de colleges voorgelegd. Die vragen toestemming aan de gemeenteraden om akkoord te gaan met de wijzigingen. Uw raad kan toestemming onthouden wegens strijd met het algemeen belang of strijd met het recht (artikel 1 lid 4 Wgr). Wanneer er niet voldaan wordt aan het opnemen van een bepaling over participatie, is dat een reden voor onthouding van de toestemming wegens 'strijd met het recht'. Als er wel iets over participatie wordt opgenomen maar de raad vindt dat dat niet voldoende is, dan zou mogelijk een beroep kunnen worden gedaan op 'strijd met het algemeen belang'. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico's worden genomen, als de gemeenteraad vindt dat er te veel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Wethouder E. van der Star

Bijlagen:

- 1) Brief GS over onderdeel participatie bij aanpassing van gemeenschappelijke regelingen
- 2) 4 A. Kanttekeningen college bij ontwerp-GR OMWB aangevuld
- 3) 6 A. Kanttekeningen college ontwerp-regeling GR-RBL aangevuld
- 4) 7 A. Kanttekeningen college bij ontwerp-GR RWB aangevuld
- 5) 8 A. Kanttekeningen college bij ontwerp-GR VRMWB aangevuld

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Aan:

- de besturen van de drie Brabantse Omgevingsdiensten
- het bestuur van Havenschap Moerdijk
- de Brabantse colleges van burgemeester en wethouders

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Onderdeel participatie bij aanpassing van gemeenschappelijke regelingen

Datum

31 oktober 2023

Ons kenmerk

C2323360/5346843

Uw kenmerk

Contactpersoon

E.M. (Esther) Kiekebelt

Telefoon

(06) 52 79 41 22

Email

ekiekebelt@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Geachte bestuur, geacht college,

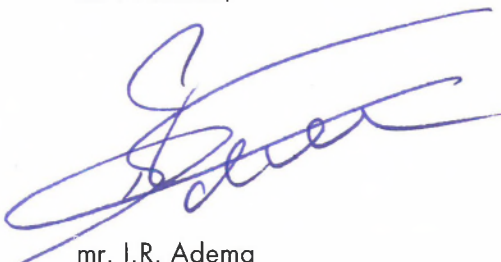
De Wet gemeenschappelijke regelingen is op 1 juli 2022 gewijzigd en deze wijzigingen moeten 1 juli 2024 verwerkt zijn in de gemeenschappelijke regelingen. De Provincie Noord-Brabant neemt deel aan meerdere gemeenschappelijke regelingen. Voor de implementatie van de wetswijziging is een vijftal onderwerpen relevant, waaronder participatie.

Recent hebben wij kennis genomen van een omissie bij de ontwerp wijziging van een aantal gemeenschappelijke regelingen. Bij enkele beleidsarme gemeenschappelijke regelingen waar de Provincie deel aan neemt, is het ontwerpvoorstel om geen participatie mogelijk te maken. Deze ontwerp wijzigingen zijn toegezonden aan Provinciale Staten, teneinde Provinciale Staten in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. Wij zijn er op geattendeerd dat de voorgestelde variant niet mogelijk is.

Vandaag heeft ons college Provinciale Staten hierover geïnformeerd middels bijgevoegde statenmededeling. Als gewaardeerd regiopartner van onze Provincie wensen wij u met dit schrijven eveneens op de hoogte te stellen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

mr. I.R. Adema

de secretaris,

drs. P.J. Buijtels

Bijlage A Kanttekeningen college bij ontwerp-GR OMWB

Artikel 1.3 Participatie

Kanttekening:

Het college stelt voor ten aanzien van participatie de volgende tekst op te nemen:

Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via reguliere procedures bij de colleges en de raden van de gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

Artikel 2.3 werkzaamheden voor andere publiekrechtelijke rechtspersonen

Vanaf de oprichting van OMWB voert de dienst (P4) opdrachten uit voor het Havenschap Moerdijk. Op grond van de huidige gemeenschappelijke regeling is dit toegestaan.

Sinds 1 januari 2017 is het havenschap verzelfstandigd in een overheids-N.V. en is de naam veranderd in Havenbedrijf Moerdijk. Wanneer de gemeenschappelijke regeling niet wordt aangepast dan is het uitvoeren van werkzaamheden voor het havenbedrijf formeel niet meer toegestaan.

Kanttekening:

Het college verzoekt u. op verzoek van de gemeente Moerdijk, na de tekst 'andere publiekrechtelijke rechtspersoon' de tekst 'of een andere overheid gelieerde derde' toe te voegen en in de toelichting op de gemeenschappelijke regeling het begrip verstoring nader te duiden.

Artikel 2.4 Algemene leveringsvoorwaarden voor andere publiekrechtelijke rechtspersonen

In de ontwerp-regeling is toegevoegd de algemene leveringsvoorwaarden als optie naast de dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Dienstverleningsovereenkomsten en algemene leveringsvoorwaarden zijn beiden privaatrechtelijk.

Algemene leveringsvoorwaarden worden eenzijdig door het AB opgelegd. Het uitgangspunt van een DVO is een overeenkomst tussen 2 (of meerdere) partijen. Wij vinden daarom een DVO beter passen bij de samenwerking die we nastreven met de dienst.

De DVO bevat algemene afspraken die voor alle deelnemers hetzelfde zijn, het bijbehorende werkprogramma bevat de producten en diensten per deelnemer plus de vergoeding. De tarieven worden door het AB vastgesteld. De kosten (vergoeding) moeten in het werkprogramma per product/dienst vastgelegd worden. Het totaalbedrag van het werkprogramma wordt vervolgens opgenomen in de begroting als deelnemersbijdrage. Van belang is dat wordt vastgelegd hoe de vergoeding wordt bepaald (MWB-norm), dit gebeurt voor meerdere jaren zodat opname in een DVO een goede plaats is.

Kanttekening:

Het college verzoekt u in Artikel 2.4 en 8.5 "algemene leveringsvoorwaarden" laten vervallen en "wat de vergoeding daarvoor zal zijn" weer toe te voegen.

Artikel 6.2 Externe inlichtingenplicht

Lid 3 van dit artikel is naar onze mening in strijd met de wet. De gevraagde inlichtingen moeten verstrekt worden (eventueel onder geheimhouding als één van de uitzonderingsgronden van de Wet open overheid zich voordoet). Anders kunnen de raden en provinciale staten hun controlerende taak niet oppakken.

Artikel 6.3 Actieve externe informatieplicht

Lid 2 van dit artikel is naar onze mening in strijd met de wet. De gevraagde inlichtingen moeten verstrekt worden (eventueel onder geheimhouding als één van de uitzonderingsgronden van de Wet open overheid zich voordoet). Anders kunnen de raden en provinciale staten hun controlerende taak niet oppakken.

Artikel 6.4 Interne informatieplicht

Lid 3 van dit artikel is naar onze mening in strijd met de wet. Er kan dan gebruik gemaakt worden van de wettelijke mogelijkheden tot het opleggen van geheimhouding.

Artikel 6.5 Geheimhouding

Dit artikel is overbodig. De bepalingen over geheimhouding vloeien rechtstreeks voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wij verzoeken u dit artikel te schrappen.

Artikel 6.6 Zienswijze (na schrappen artikel 6.5 oud wordt dit het nieuwe artikel 6.5)

Kanttekening:

Wij verzoeken u artikel 6.6. aan de gemeenschappelijke regeling toe te voegen. Dit nieuwe artikel luidt als volgt:

“Besluiten van het algemeen bestuur die betrekking hebben op het toevoegen van het bestemmingsresultaat van de jaarrekening aan de algemene reserve en het vaststellen van strategische besluiten zoals het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) en de MWB-norm worden vooraf voor een zienswijze aan de raden en staten voorgelegd”.

Artikel 10.1 Informele aanpak interne geschillen of interne bezwaarschriften

Het is niet duidelijk welke besluiten op grond van deze regeling de mogelijkheid openstaat een bezwaarschrift in te dienen. Graag in de toelichting dit nader duiden.

Kanttekening:

Het college verzoekt u in lid 3 de tekst ‘het bestuur van het openbaar lichaam’ te wijzigen in ‘bevoegde bestuursorgaan’.

Artikel 10.2 Interne klachten

Kanttekening:

Wat is de toegevoegde waarde van het opnemen van dit artikel in de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van artikel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht? Gaat het hier specifiek over gedragingen van het bestuur van het openbaar lichaam naar deelnemers? Graag een nadere duiding van dit artikel in de toelichting opnemen of artikel achterwege laten.

Artikel 11.1 Evaluatie

Kanttekening:

Het college stelt voor om ten aanzien van de evaluatie van de regeling op te nemen structureel eenmaal per vier jaar de werkwijze en het functioneren van de [GR] te evalueren. Indien er tussentijds behoefte is aan een evaluatie kan de voorgestelde bepaling worden gevolgd.

Bijlage A Kanttekeningen college ontwerp-regeling GR RBL

Actuele informatieplicht (artikel 17, lid 2 en 3 Wgr):

In artikel 6 is een nieuw lid 2 toegevoegd met de volgende tekst:

2. Als zich een situatie voordoet die leidt tot een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten, deelt het gemeenschappelijk orgaan deze situatie onverwijld schriftelijk mee aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Kanttekening:

Het college is van mening dat deze tekst geen betrekking heeft op de actuele informatieplicht. Als een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd moet dit altijd voor een zienswijze worden voorgelegd aan de raden.

Het college stelt voor de tekst van artikel 6 lid 2 te vervangen door de volgende tekst:

2. Het gemeenschappelijk orgaan geeft de raden alle inlichtingen die de raden voor de uitoefening van hun taak nodig hebben. Deze inlichtingen zullen schriftelijk worden toegezonden of mondeling worden overgebracht tijdens bijeenkomsten die voor de raden worden georganiseerd.

Participatie (artikel 25 lid 1)

Kanttekening:

Het college stelt voor ten aanzien van participatie de tekst te vervangen door:

Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via reguliere procedures bij de colleges en de raden van de gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

Extra zienswijzen (artikel 10, lid 5 en 6 Wgr):

In artikel 25 lid 2. is opgenomen dat het indienen van een zienswijze alleen mogelijk is in de wettelijk verplichte gevallen.

Kanttekening:

Het college stelt voor artikel 25, lid 2 te laten vervallen en een nieuw artikel toe te voegen met de volgende tekst:

Artikel 26 Zienswijzen op besluiten

- 1. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal stelt voor om meerjarenbeleidsplannen (art. 10, lid 1) voor te leggen aan de gemeenteraad voor een zienswijze.*
- 2. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal stelt voor om resultaatbestemmingen (art. 10, lid 7), voor zover het toevoegingen aan reserves betreft, voor te leggen aan de gemeenteraad voor een zienswijze.*

Bijlage A Kanttekeningen college bij ontwerp-GR RWB

Actieve informatieplicht (artikel 17, lid 2 en 3 Wgr):

Kanttekening:

Toevoegen aan artikel 19, lid 3: 'en overige relevante informatie'.

Zienswijzen (artikel 10, lid 5 en 6 Wgr):

Aan artikel 10, vijfde lid van de Wet betreffende de mogelijkheid om gemeenteraden voorafgaand aan het nemen van een besluit in de gelegenheid te stellen om een zienswijzen wordt, onverminderd wettelijk bepalingen, geen toepassing gegeven.

Kanttekening:

Het college stelt voor om aan artikel 28 een lid toe te voegen voor een zienswijzeprocedure bij meerjarenbeleidsplannen.

Het college stelt om artikel 31, lid 2 te wijzigen en resultaatbestemmingen, voor zover het toevoegingen aan reserves betreft, voor te leggen aan de gemeenteraad voor een zienswijze.

Evaluatie van de regeling (artikel 11a Wgr):

Een nieuwe bepaling is opgenomen over evalueren. Een evaluatie zal plaatsvinden ten aanzien van de werkwijzen en het functioneren van de RWB ten opzichte van de gemeenten indien meerdere gemeenten, die gezamenlijk tenminste de helft van het aantal inwoners vertegenwoordigen daar gezamenlijk en schriftelijk om verzoeken.

Kanttekening art. 47 lid 2:

Het college stelt voor om ten aanzien van de evaluatie van de regeling op te nemen structureel eenmaal per vier jaar de werkwijzen en het functioneren van de RWB te evalueren. Indien er tussentijds behoefte is aan een evaluatie kan de voorgestelde bepaling worden gevolgd.

Participatie (Artikel 17 a)

Kanttekening:

Het college stelt voor ten aanzien van participatie de volgende tekst op te nemen:

Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via reguliere procedures bij de colleges en de raden van de gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

P&C-cyclus (artikel 34, 34b en 35 Wgr):

De financiële artikelen in de ontwerp- regeling zijn aangepast conform de wijzigingen in de Wgr. De ontwerpbegroting wordt overeenkomstig de regionale afspraken steeds rond 1 april aangeboden aan de deelnemers, zodat een gezamenlijke behandeling in de raden van juni kan plaatsvinden.

Kanttekening termijnen:

Het college stelt voor om aan artikel 28 een lid toe te voegen met de volgende tekst: Als in de Nota Verbonden Partijen eerdere termijnen dan de wettelijke termijnen zijn opgenomen, zijn deze van toepassing.

Begrotingswijziging

De RWB stelt voor om geen zienswijzeprocedure bij een verhoging van de gemeentelijke bijdrage indien dit het gevolg is van een autonome loon- en prijsontwikkeling. Geen zienswijzeprocedure bij verhoging van de gemeentelijke bijdrager is strijdig met de Nota Verbonden Partijen.

Kanttekening:

Het college stelt voor artikel 29, lid 2 te verwijderen en in lid 3 te verwijderen 'overige'.

Bijlage A Kanttekeningen college bij ontwerp-GR VRMWB

Zienswijzen (artikel 10, lid 5 en 6 Wgr):

Aan artikel 10, vijfde lid van de Wet betreffende de mogelijkheid om gemeenteraden voorafgaand aan het nemen van een besluit in de gelegenheid te stellen om een zienwijzen wordt, onverminderd wettelijk bepalingen, geen toepassing gegeven.

Kanttekening:

Het college stelt voor om resultaatbestemmingen, voor zover het toevoegingen aan reserves betreft, voor te leggen aan de gemeenteraad voor een zienwijze. Hierbij wordt opgemerkt dat resultaatbestemmingen die betrekking hebben op de Brede doeluitkering hiervan uitgezonderd zijn, omdat de raden hier geen zeggenschap over hebben.

Participatie (artikel 11)

Kanttekening:

Het college stelt voor ten aanzien van participatie de tekst te vervangen door:
Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via reguliere procedures bij de colleges en de raden van de gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

Evaluatie van de regeling:

Een nieuwe bepaling is opgenomen over evalueren. Een evaluatie zal plaatsvinden ten aanzien van de werkwijzen en het functioneren van de veiligheidsregio ten opzichte van de gemeenten indien meerdere gemeenten, die gezamenlijk tenminste de helft van het aantal inwoners vertegenwoordigen daar gezamenlijk en schriftelijk om verzoeken.

Kanttekening:

Het college stelt voor om ten aanzien van de evaluatie van de regeling op te nemen structureel eenmaal per vier jaar de werkwijzen en het functioneren van de veiligheidsregio te evalueren. Indien er tussentijds behoefte is aan een evaluatie kan de voorgestelde bepaling worden gevolgd.

P&C-cyclus (artikel 34, 34b en 35 Wgr):

De financiële artikelen in de ontwerp- regeling zijn aangepast conform de wijzigingen in de Wgr. De ontwerpbegroting wordt overeenkomstig de regionale afspraken steeds rond 1 april aangeboden aan de deelnemers, zodat een gezamenlijke behandeling in de raden van juni kan plaatsvinden.

Kanttekening:

Het college stelt voor om aan artikel 27 een lid toe te voegen met de volgende tekst: Als in de Nota Verbonden Partijen eerdere termijnen dan de wettelijke termijnen zijn opgenomen, zijn deze van toepassing.

Overige wijzigingen - Zienswijzen bij begrotingswijzigingen:

Er is een wijziging in de regeling aangebracht om het aantal zienwijzetractaten op technische begrotingswijzigingen te verlagen. In de nieuwe situatie worden alleen begrotingswijzigingen die nieuw beleid en/of een aanpassing van de gemeentelijke bijdragen behelzen, aangeboden aan de gemeenteraden. Dit is opgenomen in artikel 27, lid 10.
Daarnaast wordt voorgesteld om alleen een zienwijzeprocedure te volgen bij een wijziging van de gemeentelijke bijdrage bij overschrijding met een nader vast te stellen grensbedrag of percentage, bijvoorbeeld 1% van de gemeentelijke bijdrage.

De Veiligheidsregio vraagt of colleges en gemeenteraden hiermee in kunnen stemmen.

Het college is van mening dat begrotingswijzigingen met een kleine / beperkte omvang binnen de huidige begroting en dus bijdrage van de gemeenten op te vangen zouden moeten zijn. De invoering van een grensbedrag van bijvoorbeeld 1 % heeft weinig toegevoegde waarde, omdat het zeer sporadisch voorkomt, en stemt hier niet mee in.